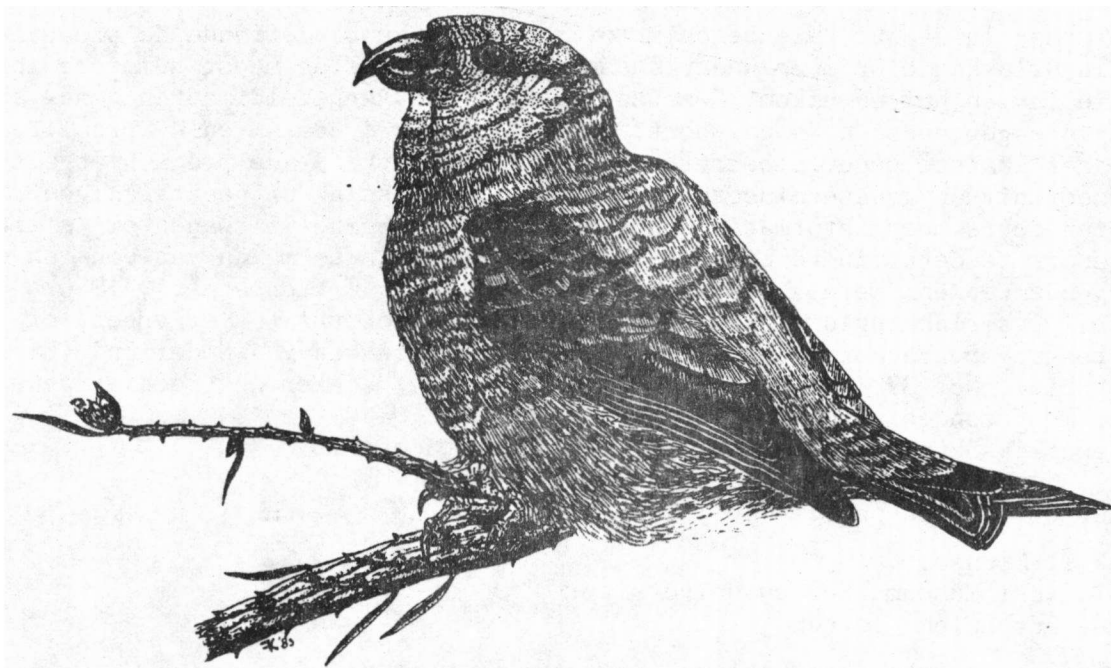

**PREDATIE OP LANDSLAKKEN DOOR VOGELS:
EEN OPROEP TOT MEDEWERKING!!**

Onder onze vogels bevinden zich veel soorten die zich min of meer regelmatig voeden met landslakken. Bekende voorbeelden zijn bijvoorbeeld alle Kraaien, inclusief Ekster en Vlaamse Gaai, lijsters en duiven. De predatie op landslakken door Zanglijsters is wel het best bekend. Een visitekaartje in de vorm van een zogenaamde lijstersmidse, waarin de huisjes van de grotere slakken op een hard voorwerp worden stukgeslagen, vormt vaak een belangrijke bron van informatie.

In andere gevallen is het echter veel moeilijker om aan de weet te komen of een bepaalde vogelsoort zich met slakken voedt. Soms treffen we resten van slakkehuisjes aan in de braakballen van uilen (Steen-, Bos-, Rans- en Velduil), kraaien en meeuwen; in andere gevallen zijn het de uitwerpselen die uitsluitel kunnen geven. Heel dikwijls worden bijvoorbeeld resten van slakkehuisjes aangetroffen in de uitwerpselen van Spreeuwen onder hun zogenaamde slaapbomen.

Krop- en maagonderzoek wordt tegenwoordig nog maar vrij weinig uitgevoerd, dit vanwege ethische bezwaren. Verkeersslachtoffers zouden hier echter alsnog voor gebruikt kunnen worden. Door dit onderzoek in het verleden weten we nu dat bijvoorbeeld ook de volgende (groepen) vogels zich zo nu en dan tegoed doen aan landslakken: eenden, patrijzen, kwartels, fazanten (zelfs dikwijls!), rallen, waterhoentjes, meerkoeten, diverse, vooral terrestrische steltlopers, koekoeken, leeuweriken, piepers, kwikstaarten, klapeksters en klauwieren, tapuiten, roodstaarten, koolmezen, boomklevers, gorzen, mussen en zelfs wiewelalen!

Toevalswaarnemingen worden regelmatig gedaan maar blijven meestal verborgen in veld- of notitieboekjes. Dat is heel jammer want zodoende gaat veel informatie, dat op het deelvlak ligt van twee takken van de zoölogie: ornithologie en malacologie (studie van weekdieren), verloren.

Hoe weinig informatie we uit de Nederlandse ornithologische en malacologische literatuur kunnen halen, blijkt wel uit het feit dat bijvoorbeeld van een regelmatige slakkeneter als de Merel, slechts literatuurvermeldingen bestaan wat betreft "predatie" op de Gewone Tuinslak: Cepaea nemoralis, en de Segrijnslak: Helix aspersa. In beide gevallen gaat het waarschijnlijk zelfs niet over werkelijke predatie maar over een vorm van kleptoparasitisme waarbij reeds verbrijzelde slakken van zanglijsters geroofd werden!

Mijn vraag luidt nu: "Wie beschikt over informatie betreffende de predatie op landslakken door onze Nederlandse vogels?" Reeds de meest summier informatie is van harte welkom. Deze zal echter toch vergezeld moeten gaan van de volgende gegevens: a. vogelsoort; b. localiteit; c. datum en d. prooi. Wat het laatste gegeven betreft, is het begrijpelijk dat de prooi niet altijd op soortniveau gedetermineerd kan worden. Huisjesslak of naaktslak geeft echter reeds meer informatie dan slak. Wie een poging wil wagen om de prooi op soort te determineren, wordt aangeraden gebruik te maken van een van de volgende werken: Kerney & Cameron (Ned. bewerking Gittenberger), 1980: Elsevier's slakkengids (hier en daar voor een spotprijs te verkrijgen) of Gittenberger, Backhuys & Ripken, 1984: De landslakken van Nederland (Uitg. KNNV Bibl. No. 37, 2de Ed.). Schelpresten kunnen echter ook rechtstreeks naar mij gezonden worden. Medewerkers kunnen een kleine verrassing verwachten.

Stuur Uw opgaven naar:

Henk K. Mienis,
Zoological Museum, Hebrew University,
91904 Jerusalem, Israël.

of naar: p/a Scholeksterhof 36, 1444 AS Purmerend.

In het laatste geval kan bevestiging van Uw schrijven enige tijd in beslag nemen